

Копиреу 42 к.

Први Конгрес

АНТИФАШИСТИЧКОГ ФРОНТА ЖЕНА
ЦРНЕ ГОРЕ И БОКЕ

4722

Издао:

ГЛАВНИ ОДБОР АНТИФАШИСТИЧКОГ ФРОНТА ЖЕНА ЗА ЦРНУ ГОРУ И БОКУ

- 1944 -

ЖИВЈЕЛА НАША РОДИНА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКА ВОЈСКА НА ЧИЈОЈ ОДМАРША
ЛОМ ДРУГОМ ТИПОМ!

ЖИВЈЕЛО ЗЕМЉОНО АНТИФАШИСТИЧКО БРАЋИНЕ НАРОДНОГ ОСЛОБОЂЕЊА ЦРНЕ
ГОРЕ И БОКЕ!

АНТИФАШИСТИЧКО-СОВЈЕТНО-АМЕРИЧКИ ПОБЈЕДНИЧКИ САВЕЗ!

СЛАВА И ЧУЌА ЗАВЈАЖЕНОЈ НАШОЈ ВОЈСЦИ И БОЈНИМ ПОСТАМА ШИТАНИМ
НА НАШЕГ НАРОДА!

СМРТ И ПРЕЗРЕЊЕ ОКУПАТОРИМА И ДОДАЈИЦАМА НАРОДА!

СМРТ ФАШИЗМУ - СЛОБОДА НАРОДУ!

6 децембар 1943 г.

ПРВИ КОНГРЕС АНТИФАШИСТИЧКОГ
ФРОНТА ЖЕНА ЦРНЕ ГОРЕ И БОКЕ

РЕЗОЛУЦИЈА

ПРВОГ КОНГРЕСА АНТИФАШИСТИЧКОГ ФРОНТА ЖЕНА ЦРНЕ ГОРЕ И БОКЕ

Први Конгрес Антифашистичког Фронта Жена Црне Горе и Боке констатује следеће чињенице:

1) После капитулације Југославије Црна Гора и Бока пале су у ропство фашистичког окупатора. Фашистички окупатор ишао је затим да истреби наш народ, да однaроди нашу омладину, да опљачка и да држи у вјечитом ропству нашу земљу. Он је такође намјеравао да од наших жена направи попушно фашистичко робље и предмет најбездушнијег искоришћавања у циљу његове завојевачке и поробљивачке политике, у циљу успостављања крвавог фашистичког поретка.

2) Народ Црне Горе и Боке дигао се на позив и под руководством Комунистичке партије Југославије и њеног Покрајинског комитета за Црну Гору и Боку у свети рат за своје национално ослобођење и тиме се прикључио борби свих слободољубивих народа на челу са великим и братским Совјетским Савезом против фашистичких завојевача. У тој херојској борби нашега народа и наше жене су још од првог дана узеле видног учешћа, оне су се, без разлике на друштвени положај, вјеру и године, заједно са мушкарцима сврстале у велики родољубиви фронт слободе. На тај начин учешће жена у борби против фашизма постаје снажни ослонац борбе нашег народа за њиху своје ослобођење од фашистичког ропства. Стварајући свој антифашистички покрет жена, наше жене на разна начине учествују у народно-ослободилачкој борби: оне се налазе као борци с пушком у руци, као политички радници и као болничарке у редовима Народно-ослободилачке војске и партизанских одреда. У позадини жене организују свестрану помоћ војсци и учествују у изградњи народне власти. У овој борби против фашистичког окупатора и домаћих издајника жене су показале велико јунаштво и самопожртвовање. Показало се да се народно-ослободилачка борба и побједа над фашизмом не да ни замислити без општег учешћа жена.

3) У току народно-ослободилачког рата догодило се значајни и историски преокрет. Ступајући активно у борбу за ослобођење свога народа жене истовремено добијају и потпуну равноправност с мушкарцима. На ослобођеној територији добиле су право бирања и право да буду биране, те су постале чланови народно-ослободилачких одбора и Земаљског Антифашистичког Вијећа Народног ослобођења Црне Горе и Боке. Оне су стекле право да у редовима Народно-ослободилачке војске и партизанских одреда могу бити војне и политичке старјешине. На тај начин се кроз нашу народно-ослободилачку борбу киде она вјековна неравноправност жена, чиме се лича и буди ослободилачка снага народа. Та нам равноправност јесте једна од највећих и најдлабљих тековина светог и праведног рата нашег народа.

4) У току народно-ослободилачког рата наступило је још једно значајно разлучивање. На једној страни сврстава се народно-ослободилачки покрет све оно што је часно и поштено у нашем народу, све што жели слободу и бољу будућност, док се на другој страни издвајају шачице изрода и издајника народа које служе окупатору и желе повратак старог. Највећу опасност за слободу и будућност нашег народа претстављају Југословенска избјегличка влада и избјегли краљ са виховим четничким бандама, који желе да уз помоћ окупатора успоставе режим старе реакционарне Југославије, Ове реакционарне клике претстављају опасност за све тековине које су жене из-

војевале у току ове мучне и крваве борбе. Ове клике носе жени поново ропство, неравноправност и понижење.

5) - У току борбе створена је масовна борбена организација жена Југославије - Антифашистички Фронт Жена - која је постала стожер око кога се скупљају жене свих народности и вјера и значајан фактор у народно-ослободилачкој борби. Жене Црне Горе и Боке створиле су такође своју организацију, Свој Антифашистички Фронт Жена Црне Горе и Боке. Циљ АФЖ-а јесте да организационо повеже најшире масе жена, да још више учврсти јединство међу њима, да организује још већу и систематску помоћ нашој Народно-ослободилачкој војсци, да их још више активизира у изградњи народне власти и да развије политичку свијест жена о циљевима народно-ослободилачке борбе. Једино јачање АФЖ-а гаранција је да ће жене још организованије и шире узети на себе онај дио свете дужности који им у овој борби припада као дијелу народа и тиме убрзати час ослобођења свога народа и свог властитог ослобођења.

У досадашњем току ослободилачког рат створили су се најразноврснији облици преко којих жена учествује у борби за ослобођење испод фашистичког окупатора и његових слугу, као што су: свестрана помоћ војсци у храни, одјећи, санитарском материјалу, организација позадине, учешће у народно-ослободилачкој власти и рад на њеном учвршћавању, збрињавање избјеглица, дјеце и спречавање мобилизације радне снаге, војника као и снабдијевање (житом, месо, поврће и друго) за окупатора и његове слуге; бојкот окупаторских тржишта и демонстрације против глади, интернација итд.; помоћ илегалним позадницима и интернирцима (у храни, одјећи и другоме); најразноврсније учешће у борби против окупатора (у Народно-ослободилачкој војсци и партизанским одредима), информативној и курирској служби, учешће у своским стражама, на прокопавању цеста, разним диверзионим радовима; рад на културно-просвјетном пољу (аналфобетски течајеви, разни курсеви, штампа итд.) Пред организацију АФЖ поставља се као задатак да се облици борбе жена и даље развијају и учвршћују, да се помогне женама у проналажењу нових облика према условима у разним крајевима и да се искуства стечена у једном крају преносе у други.

Конгрес у датој ситуацији поставља као најглавније и најжитије слиједиће задатке; за које налажу изабраном Главном одбору да их спроведе у живот.

1) - С обзиром да је главни недостатак АФЖ-а недовољна организациона учвршћеност (још не постоје свуда срески, општински и своски одбори, а већ постојећи нијесу довољно осамостаљени и свестрано активизирани) треба формирати АФЖ у свим мјестима, изабрати и учврстити одборе АФЖ-а у селима, општинама, срезovima и окрузима.

Одбори у окупираним као и пограничним крајевима треба да стекну потребну еластичност, чврстину и спремност за борбу у случају напада непријатеља.

2) - АФЖ треба учинити још масовнијом организацијом која ће кроз разних форми рада обухватити најшире слојеве жена и која се мора проширити и на неослобођену територију и тамо такође постати масовна.

3) - Учешће жена у изградњи народне власти и помоћ Земаљском Антифашистичком Вијећу народног ослобођења Црне Горе и Боке мора бити веће, јер је то један од најважнијих облика рада и задатака АФЖ-а, како због учвршћења саме власти и организовања позадине, тако и због политичког освјешћавања жена. АФЖ мора да се још активније заузме око збрињавања дјеце и пострадалих, око спровођења здравствених мјера итд.

4) - Помоћ војсци мора добити још организованији карактер, масовног планског, свестраног, здравог такмичења жена и свестраног рада жена на јачању материјалне базе наше војске. У прикупљању помоћи нашој војсци треба радити према конкретним условима сваког краја. На пр. у крајевима богатим житом скупљати жито, у сточарским мрв, вуну и слично, у приморју скупљање и сушење рибе, уље, маслина, кување сапуна итд.

5) - Потребно је и даље привлачити жене заједно с мушкарцима у оружане и диверзионе акције против окупатора и домаћих издајника, јер то поред осталог убрзава освјешћавање и активизацију жена уопште. Жене-борци треба се своје стране да још више допринесу учвршћењу фронта и позадине радом међу женама у мјестима, кроз која пролазе њихове јединице.

6) - У просвјетно-културном раду мора се унијети еластичност, план и

прилагођавanje нивоу жена и условима живота. У овом погледу као најважнији задатак поставља се оснивање алфаветских течајева, јер су они први најважнији корак и за само политичко подизање жена.

7) - Антифашистички Фронт Жена за Црну Гору и Боку треба да покрене свој лист, који као орган наше организације треба да буде оруђе уједињавања, измјене искуства и правилне линије АФЖ-а. Наш лист треба да духовно припрема жене за што веће учешће у народно-ослободилачкој борби.

8) - Конгрес ставља у задатак изабраном Главном одбору да успостави тјесне везе са Централним одбором АФЖ Југославије да даје организациона упутства за рад свих организација и одбора и да предузме мјере за изреду пропагандног и политичко-просвјетног материјала.

Остварењем постављених задатака АФЖ ће постати један од моћних органа народног ослобођења и борбе жена за очување постигнутих права, за ослобођење свих жена из фашистичког ropства и све ширег увлачење жена у све облике друштвеног живота.

С М Р Т Ф А Ш И З М У - С Л О Б О Д А Н А Р О Д У !

Кољашин, 5 децембар 1943 г.

ОДЈЕК НАШЕГ КОНГРЕСА У СВИЈЕТУ

На упућене поздраве женама Америке и Енглеске са нашег Конгреса, радио Лондон и радио Њујорк преносили су говоре представница жена тих земаља, у којима су изражене симпатије и солидарност са родољубивим женама Црне Горе и Боке. Оне су се дивљењем говорило о херојским борбама жена које с пушком у руци бране своју част. Диве се како несебично гинемо за своју родну грудну, како без суза и гордо гледамо како нам синове и браћу естријавају и живу дјecu у јаме бацају, а наше рањене другове убијају. Жене Америке поручују нам да оне поред материјалне помоћи шаљу **У У** борбу против фашизма и оно што им је најмилије - своје синове и браћу.

Госпођа Рузвелт је ових дана преко њујоршког радио упутила посланицу женама Црне Горе и Боке, у којој каже да се жене Америке придружују нашој борби, и уједињујући се у Антифашистички Фронт жена.

